

صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

شاخص یابی بیانات رهبر معظم انقلاب درباره برجام (۲)

(مقطع بررسی: تیر ۹۵ تا شهریور ۹۶)

معاونت سیاسی
صدا و سیما

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

– گروه تلگرام پژوهش خبری صداوسیما <https://telegram.me/pajooeshkhabar>

پژوهشگر: امید جلوداریان

□ مقدمه

در این پژوهش، بیانات رهبر معظم انقلاب درباره برجام، از تیر ۹۵ تا شهریور ۹۶، بررسی، شاخص یابی، محوربندی و به استناد عین عبارات آورده شده است.

پیش از این نیز (شماره گذشته) بیانات رهبر معظم انقلاب درباره "برجام" در هفت شاخص مهم و کلی دسته بندی شد که این هفت شاخص عبارت بودند از: "اغراق درباره برجام و تحریم ها"، "محسنات و معایب برجام"، "نقض برجام"، "تعهدات دوطرف برجام"، "ادامه دشمنی ها پس از برجام"، "کنار آمدن با آمریکا پس از برجام" و "توصیه های برجامی".

بیانات رهبر انقلاب درباره برجام از تیر ۹۵ تا شهریور ۹۶، بیشتر پیرامون دو شاخص عمده است: "شیطنت ها و بدعهدی های برجامی دشمن" و "لزوم مقاومت و مدیریت صحیح مسئولان و مردم درخصوص برجام".

رهبر معظم انقلاب برجام را نمونه و تجربه ای از بدعهدی های آمریکا می دانند و بر پرهیز از اعتماد بیانی و عملی به دشمن درباره برجام، تاکید می کنند.

"نقض شدن روح و جسم برجام" از دیگر نکات مهمی است که رهبر انقلاب بر آن تاکید و در این باره به "سوء استفاده دشمن از خلاءهای باقیمانده در برجام" و "صرف نظر کردن مسئولان کشور از بخشی از حق کشور به منظور برداشته شدن تحریم ها" اشاره می کنند.

"جلوگیری از تبدیل شدن برجام به ابزار فشار دشمن"، "عکس العمل جدی جمهوری اسلامی در مقابل هر حرکت غلط نظام سلطه"، "گفتمان کردن مسئله پرداختن به دست های داخلی برای حل مشکلات کشور"، "پذیرفتن الزامات درباره ارتباط با دنیا در کنار چشم ندوختن به بیگانگان"، "درست نبودن ارتباط برجام با وقوع جنگ" و "صادقانه حرکت کردن، عمل کردن و پیشرفت کردن جمهوری اسلامی" از دیگر نکاتی بود که رهبر معظم انقلاب درباره برجام به آنها اشاره کردند.

مدیریت پژوهش های خبری

۱۳۹۶/۰۷/۱۰

شیطنت‌ها و بدعهدی‌های برجامی

الف) برجام، نمونه و تجربه ای از بدعهدی‌های آمریکا:

- ۱- اثبات اینکه سازش با آمریکا مشکلات کشور را حل نمی‌کند
- ۲- اثبات دشمنی و دروغ‌گویی آمریکایی‌ها
- ۳- اقرار مسئولان مذاکره کننده به بدعهدی آمریکایی‌ها

ب) شیطنت مداوم سران نظام سلطه:

- ۱- برنامه ریزی دشمن برای اعمال محدودیت پس از برجام
- ۲- ظالمانه و زورگویانه بودن برخوردهای آمریکا با برجام
- ۳- تکرار قابل اعتماد نبودن آمریکا از همان آغاز مذاکرات
- ۴- مراقبت درباره اعتماد بیانی و عملی به دشمن در موضوع برجام
- ۵- مانع تراشی آمریکا در زمینه ارتباط اقتصادی ایران با کشورهای دیگر با وجود برجام

۶- توجه به بدحسابی طرف مقابل

۷- استفاده از تجربیات گذشته درخصوص برجام

۸- پیشرفت علمی ملت ایران، نگرانی اصلی رژیم آمریکا

ج) نقض شدن روح و جسم برجام:

- ۱- رفع تحریم‌های ظالمانه، اساس شکل‌گیری برجام
- ۲- نقض برجام با تمدید تحریم‌های ده ساله
- ۳- لزوم مراقبت جدی هیئت نظارت بر برجام
- ۴- لزوم رعایت موارد صریح مکتوب شده رهبر انقلاب درباره برجام

د) تسامح در مذاکرات و ایجاد خلاء:

- ۱- سوء استفاده دشمن از خلاءهای باقی مانده در برجام
- ۲- صرف نظرکردن مسئولان کشور از بخشی از حق کشور به منظور برداشته شدن تحریم‌ها

- ۱- واکنش مناسب درباره تمدید تحریم های ده ساله
- ۲- جلوگیری از تبدیل شدن برجام به ابزار فشار دشمن
- ۳- توزیع درست توان دیپلماسی در دنیا
- ۴- عکس العمل جدی جمهوری اسلامی در مقابل هر حرکت غلط نظام سلطه
- ۵- تشجیع شدن دشمن با مشاهده احساس ناچاری ما
- ۶- لزوم متکی بودن به مردم و اثبات این نکته به نظام سلطه:
  - اتکا به ملتی که به برکت اسلام، زیر بار زور نمی رود
  - ۷- معنا نداشتن عقب نشینی در قاموس جمهوری اسلامی:
    - ایستادن ملت ایران بر مواضع شرافتمندانه و قدرتمندانه خود
    - ۸- گفتمان کردن مسئله پرداختن به دست های داخلی برای حل مشکلات کشور
    - ۹- عوض نکردن پای قدرتمند و طبیعی خود با عصای بیگانه:
      - الف) مذاکره و ارتباط با دنیا در عین اتکا و اعتنا به قدرت داخلی
      - ب) پذیرفتن الزامات درباره ارتباط با دنیا در کنار چشم ندوختن به بیگانگان
    - ۱۰- درست نبودن ارتباط برجام با وقوع جنگ
    - ۱۱- خودی و مومن بودن مسئولان مرتبط با برجام
    - ۱۲- صادقانه حرکت کردن، عمل کردن و پیشرفت کردن جمهوری اسلامی:
    - الف) پیگیری فعالیت های هسته ای در کشور برای تامین نیازهای صلح آمیز
    - ب) نیاز به حداقل ۲۰ هزار مگاوات نیروی برق هسته ای تا چند سال دیگر

شیطننت‌ها و بدعهدی‌های برجامی

الف) برجام، نمونه و تجربه ای از بدعهدی‌های آمریکا:

- ۱- اثبات اینکه سازش با آمریکا مشکلات کشور را حل نمی‌کند
- ۲- اثبات دشمنی و دروغ‌گویی آمریکایی‌ها
- ۳- اقرار مسئولان مذاکره کننده به بدعهدی آمریکایی‌ها

ب) شیطننت مداوم سران نظام سلطه

- ۱- برنامه ریزی دشمن برای اعمال محدودیت پس از برجام
- ۲- ظالمانه و زورگویانه بودن برخوردهای آمریکا با برجام
- ۳- تکرار قابل اعتماد نبودن آمریکا از همان آغاز مذاکرات
- ۴- مراقبت درباره اعتماد بیانی و عملی به دشمن در موضوع برجام
- ۵- مانع تراشی آمریکا در زمینه ارتباط اقتصادی ایران با کشورهای دیگر با وجود برجام
- ۶- توجه به بدحسابی طرف مقابل
- ۷- استفاده از تجربیات گذشته در خصوص برجام
- ۸- پیشرفت علمی ملت ایران، نگرانی اصلی رژیم آمریکا

ج) نقض شدن روح و جسم برجام

- ۱- رفع تحریم‌های ظالمانه، اساس شکل‌گیری برجام
- ۲- نقض برجام با تمدید تحریم‌های ده ساله
- ۳- لزوم مراقبت جدی هیئت نظارت بر برجام
- ۴- لزوم رعایت موارد صریح مکتوب شده رهبر انقلاب درباره برجام

د) تسامح در مذاکرات و ایجاد خلاء:

- ۱- سوء استفاده دشمن از خلاءهای باقی مانده در برجام
- ۲- صرف نظر کردن مسئولان کشور از بخشی از حق کشور به منظور برداشته شدن تحریم‌ها

مقاومت و مدیریت درباره برجام

۱- واکنش مناسب درباره تمدید تحریم های ده ساله

۲- جلوگیری از تبدیل شدن برجام به ابزار فشار دشمن

۳- توزیع درست توان دیپلماسی در دنیا

۴- عکس العمل جدی جمهوری اسلامی در مقابل هر حرکت غلط نظام سلطه

۵- تشجیع شدن دشمن با مشاهده احساس ناچاری ما

۶- لزوم متکی بودن به مردم و اثبات این نکته به نظام سلطه:

• اتکا به ملتی که به برکت اسلام، زیر بار زور نمی رود

۷- معنا نداشتن عقب‌نشینی در قاموس جمهوری اسلامی:

• ایستادن ملت ایران بر مواضع شرافتمندانه و قدرتمندانه خود

۸- گفتگویی کردن مسئله پرداختن به دستهای داخلی برای حل مشکلات کشور

۹- عوض نکردن پای قدرتمند و طبیعی خود با عصای بیگانه:

• مذاکره و ارتباط با دنیا در عین اتکا و اعتنا به قدرت داخلی

• پذیرفتن الزامات درباره ارتباط با دنیا در کنار چشم ندوختن به بیگانگان

۱۰- درست نبودن ارتباط برجام با وقوع جنگ

۱۱- خودی و مومن بودن مسئولان مرتبط با برجام

۱۲- صادقانه حرکت کردن، عمل کردن و پیشرفت کردن جمهوری اسلامی:

• پیگیری فعالیت‌های هسته‌ای در کشور برای تامین نیازهای صلح آمیز

• نیاز به حداقل ۲۰ هزار مگاوات نیروی برق هسته ای تا چند سال دیگر

ج - جدول شاخص ها و محور ها به استناد عین عبارات

مستندات	مهم ترین محور ها	موضوع	ردیف
	<p>الف) برجام، نمونه و تجربه های از بدعهدی های آمریکا:</p> <p>۱- اثبات اینکه سازش با آمریکا مشکلات کشور را حل نمی کند</p> <p>۲- اثبات دشمنی و دروغگویی آمریکایی ها</p> <p>۳- اقرار مسئولان مذاکره کننده به بدعهدی آمریکایی ها</p> <p>ب) شیطنت مداوم سران نظام سلطه:</p> <p>۱- برنامه ریزی دشمن برای اعمال محدودیت پس از برجام</p> <p>۲- ظالمانه و زورگویانه بودن برخوردهای آمریکا با برجام</p> <p>۳- تکرار قابل اعتماد نبودن آمریکا از همان آغاز مذاکرات</p> <p>۴- مراقبت درباره اعتماد بیانی و عملی به دشمن در موضوع برجام</p> <p>۵- مانع تراشی آمریکا در زمینه ارتباط اقتصادی ایران با کشورهای دیگر با وجود برجام</p> <p>۶- توجه به بدحسابی طرف مقابل</p> <p>۷- استفاده از تجربیات گذشته در خصوص برجام</p> <p>۸- پیشرفت علمی ملت ایران، نگرانی اصلی رژیم آمریکا</p>	<p>شیطنت ها و بدعهدی های برجامی:</p>	<p>۱</p>

<p>کردم، همین است: من میگویم اشکالی نداشت ما مذاکره کنیم، مذاکره اشکالی نداشت منتها در این مذاکره بایستی دقت و مراقبت لازم انجام میگرفت تا این جور نباشد که طرف مقابل، هر غلطی خواست بکند، نقض برجام محسوب نشود [اما] ما اگر یک مختصر تکانی بخوریم، نقض برجام محسوب بشود! این خطا است، این نباید اتفاق می افتاد؛ این به خاطر عدم اتکاء و اعتنای به قدرت داخلی به وجود می آید، [به خاطر] اتکاء به طرف مقابل و عنصر خارجی، این حالت به وجود می آید».</p> <p>« شما ملاحظه کنید وقاحت سران نظام سلطه را! در همین قضیه‌ی مذاکرات هسته‌ای و قرارداد هسته‌ای موسوم به «برجام»، هر روز یک شرارتی از خودشان نشان میدهند، هر روز یک جلوه‌ای از شیطنت خود نشان میدهند و اثبات میکنند صحت فرمایش امام را که فرمود: آمریکا شیطان بزرگ است. (۲) حقیقتاً خبیث‌ترین شیطانها، رژیم ایالات متحده‌ی آمریکا است. شما جوانهای عزیز بدانید که مسئله‌ی تحریمها یک مسئله‌ی کاملاً روشن و حل‌شده‌ای است. ملت ایران به خاطر نیازهای صلح‌آمیز کشور، به دنبال فعالیت هسته‌ای بوده و هست. ما تا چند سال دیگر احتیاج داریم به حداقل بیست هزار مگاوات نیروی برقی که از امکانات هسته‌ای و از نیروی هسته‌ای استفاده بشود و به دست بیاید. غیر از آن مقداری از انرژی که از دستگاه‌های غیرهسته‌ای به دست می آید، آن طوری که متخصصین ما و صاحب‌نظران ما محاسبه کردند، بیست هزار مگاوات از راه امکانات اتمی بایستی به دست بیاید؛ [لذا] نظام جمهوری اسلامی دنبال اقدام علمی و عملی در این راه حرکت کرد؛ یک کار مشروع، یک کار صحیح، یک کار بی‌ضرر و بی‌خطر که هیچ ضرری، هیچ خطری برای هیچ ملتی و هیچ کشوری نداشت. رژیم ایالات متحده‌ی آمریکا که از پیشرفت علمی این ملت و همه‌ی ملتهای دیگر نگران است و مایل به پیشرفت علمی نیست و اجازه نمیدهد ملتها پیشرفت کنند - چه از لحاظ علمی، چه از لحاظ عملی، چه از لحاظ اقتصادی- در مقابل این حرکت مشروع و صحیح جمهوری اسلامی، تحریمهای ظالمانه‌ای را تحمیل کرد. مسئولین کشور به این نتیجه رسیدند که مذاکره کنند و از بخشی از این حق خود صرف‌نظر کنند، برای اینکه تحریمها برداشته بشود و این کار را کردند. امروز علی‌رغم همه‌ی قرارها، همه‌ی تعهدها، همه‌ی بحثهای فراوانی که انجام گرفته است، برخورد رژیم ایالات متحده‌ی آمریکا با این مذاکرات و با نتیجه‌ی مذاکرات، یک برخورد کاملاً ظالمانه، کاملاً قلدربانه و کاملاً زورگویانه است. در مقابل این حرکت خصمانه‌ی دشمن، ملت ایران باید چه کار بکند؟ مسئولین باید چه کار کنند؟ مسئولین باید به سردمداران رژیم فاسد ایالات متحده‌ی آمریکا اثبات کنند که به مردم خودشان متکی‌اند و این مردم، یک ملت مقتدر را تشکیل داده‌اند؛ باید اثبات کنند که ملت ایران به برکت اسلام، زیر بار زور نمی‌رود، در مقابل قدرتها گرنش نمیکند؛ این را باید اثبات کنند، باید</p>	<p>ج) نقض شدن روح و جسم برجام:</p> <p>۱- رفع تحریم‌های ظالمانه، اساس شکل‌گیری برجام</p> <p>۲- نقض برجام با تمدید تحریم‌های ده ساله</p> <p>۳- لزوم مراقبت جدی هیئت نظارت بر برجام</p> <p>۴- لزوم رعایت موارد صریح مکتوب شده رهبر انقلاب درباره برجام</p> <p>د) تسامح در مذاکرات و ایجاد خلاء:</p> <p>۱- سوء استفاده دشمن از خلاءهای باقی مانده در برجام</p> <p>۲- صرف نظر کردن مسئولان کشور از بخشی از حق کشور به منظور برداشته شدن تحریم‌ها</p>		
	<p>۱- واکنش مناسب درباره تمدید تحریم‌های ده ساله</p> <p>۲- جلوگیری از تبدیل شدن برجام به ابزار فشار دشمن</p> <p>۳- توزیع درست توان دیپلماسی در دنیا</p> <p>۴- عکس العمل جدی جمهوری اسلامی در مقابل هر حرکت غلط نظام سلطه</p> <p>۵- تشجیع شدن دشمن با مشاهده احساس ناچاری ما</p>	<p>مقاومت و مدیریت درباره برجام :</p>	<p>۲</p>

۱. بیانات در دیدار رئیس و اعضای مجلس خبرگان رهبری ۱۳۹۶/۰۶/۳۰

۶- لزوم متکی بودن به مردم و اثبات این نکته به نظام سلطه:

- اتکا به ملتی که به برکت اسلام، زیر بار زور نمی رود

۷- معنا نداشتن عقب‌نشینی در قاموس جمهوری اسلامی:

- ایستادن ملت ایران بر مواضع شرافتمندانه و قدرتمندانه خود

۸- گفتن کردن مسئله پرداختن به دست‌های داخلی برای حل مشکلات کشور

۹- عوض نکردن پای قدرتمند و طبیعی خود با عصای بیگانه:

الف) مذاکره و ارتباط با دنیا در عین اتکا و اعتنا به قدرت داخلی

ب) پذیرفتن الزامات درباره ارتباط با دنیا در کنار چشم ندوختن به بیگانگان

۱۰- درست نبودن ارتباط برجام با وقوع جنگ

۱۱- خودی و مومن بودن مسئولان مرتبط با برجام

۱۲- صادقانه حرکت کردن، عمل کردن و پیشرفت کردن جمهوری اسلامی:

الف) پیگیری فعالیت‌های هسته‌ای در کشور برای تامین نیازهای صلح‌آمیز

ب) نیاز به حداقل ۲۰ هزار مگاوات نیروی برق هسته‌ای

نشان بدهند. آمریکایی‌ها باید بدانند ملت ایران بر مواضع شرافتمندانه و قدرتمندانه‌ی خود خواهد ایستاد. در کار مسائل مهمی که به منافع ملی کشور ارتباط دارد، عقب‌نشینی در قاموس جمهوری اسلامی ایران معنی ندارد. ما حرکتمان را قدرتمندانه ادامه خواهیم داد. دشمن باید این را احساس کند و بداند که زورگویی و قلدرمایی، هر جای دیگر جواب بدهد، در جمهوری اسلامی ایران جواب نخواهد داد. جمهوری اسلامی ایران، راست‌قامت و مقتدر ایستاده است و چون الهام‌بخش ملت‌های دیگر است، بیشتر آماج دشمنی اینها است. مسئولین فاسد و مفسد و دروغ‌گو و فریب‌کار ایالات متحده‌ی آمریکا خجالت نمیکشند، وقیحانه می‌ایستند و ملت ایران و نظام جمهوری اسلامی ایران را به دروغ‌گویی متهم میکنند. ملت ایران صادقانه حرکت کرد، صادقانه عمل کرد، صادقانه پیشرفت کرد، راه خدا را صادقانه انتخاب کرد و این راه را صادقانه تا آخر به توفیق الهی خواهد پیمود. دروغ‌گو شما هستید؛ دروغ‌گو سردمداران نظام سلطه‌اند؛ دروغ‌گو آن کسانی هستند که برای هیچ ملتی نمیتوانند خوشبختی و سعادت را ببینند و منافع نامشروع خود را به هر قیمتی علی‌رغم منافع ملت‌ها مایلند تأمین کنند؛ آنها هستند که فریب‌گرند و دروغ‌گو هستند. ملت ایران محکم ایستاده است، این را بدانند؛ در قضیه‌ی برجام، هر حرکت غلط نظام سلطه با عکس‌العمل جمهوری اسلامی روبه‌رو و مواجه خواهد شد. اینجا اهمیت امنیت در منطقه را احساس میکنید؛ این امنیتی که در منطقه نیست، در داخل کشور بحمدالله هست و این به برکت تلاش و مجاهدت شما جوانان مؤمن و مسئولان و مدیران نیروهای مسئول در این رابطه است. امیدواریم خداوند کمک کند^۱.

- «یک جمله هم من در پایان عرایضم راجع به این مسائلی که ما با این دولت مستکبر داریم عرض بکنیم. البته این دولتی که بنا است بیاید که هنوز نیامده؛ حالا او هندوانه‌ی در بسته است و نمیدانیم حالا داخل آن چه در می‌آید، اما همین دولتی که الان وجود دارد -همین دولت کنونی در آمریکا- دارند برخلاف آنچه تعهد کردند و تصمیم‌گیری مشترک کردند و مسئولین به ما آن وقت اعلام کردند، عمل میکنند. من اینجا لازم میدانم عرض بکنم [اینها] کارهای متعددی کردند، تخلفهای متعددی کردند، یکی دو تا نیست، تازه‌ترینش این تمدید تحریم ده ساله است، اگر این تحریم [تمدید] بشود، قطعاً نقض برجام است -بدون تردید- و بدانند جمهوری اسلامی حتماً در مقابل آن واکنش نشان خواهد داد. حرف من در این زمینه به مسئولین و به مردم این است که این توافق هسته‌ای که اسمش را گذاشته‌اند برجام، نباید تبدیل بشود به یک وسیله‌ای برای فشار هرچند وقت یک‌باری از سوی دشمن به ملت ایران و به کشور ما؛ یعنی نباید اجازه بدهیم که این را وسیله‌ی فشار کنند. مسئولین به ما گفتند که ما این کار را انجام میدهیم، این اقدام را میکنیم برای اینکه فشارهای تحریم برداشته بشود؛ حالا علاوه بر اینکه آن کاری را که

۱. بیانات در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی ۱۳۹۶/۰۶/۲۶

آن وقت قول دادند بکنند و بنا بود همان روز اول انجام بگیرد و تا هشت و نه ماه هنوز به طور کامل انجام نگرفته و ناقص است - که مسئولین ما این را صریحاً بیان میکنند؛ آنهایی که خودشان دست‌اندرکار بودند این را صریحاً بیان کردند و بیان میکنند - [انجام ندادند]، این را باز وسیله‌ای قرار بدهند برای فشارهای مجدد به جمهوری اسلامی؛ نه، جمهوری اسلامی با اتکاء به قدرت الهی و با باور کردن قدرت حضور مردم، از هیچ قدرتی در دنیا هراس ندارد^۱».

- « نکته‌ی سوم در زمینه‌ی مسائل دیپلماسی، استفاده از ظرفیت دیپلماسی برای اقتصاد است. دستگاه‌های اقتصادی با وزارت خارجه، در زمینه‌ی مسائل اقتصادی بایستی تعامل دائمی داشته باشند. خوب مگر ما نمیگوییم مثلاً فرض کنید که انتقال فلان فناوری پیشرفته از فلان کشور [انجام شود]، یا صادرات [به فلان کشور] - که روی صادرات تکیه میکنیم - خوب، در این زمینه‌ها وزارت خارجه بایستی محور کار باشد. ما شنیده‌ایم و دیده‌ایم مواردی را که یک وزارتخانه‌ای، در یک کشوری دارد مذاکره‌ی اقتصادی میکند، [اما] وزارت خارجه اصلاً خبر ندارد! این ضرر است، این زیان محض است. البته این وظیفه‌ای است دوطرفه، هم وظیفه‌ی دستگاه‌ها است که با وزارت خارجه همکاری و همراهی داشته باشند در این زمینه، هم وظیفه‌ی وزارت خارجه است که برای این کار بنشینند برنامه‌ریزی کنند؛ یعنی در یک بخش ویژه‌ای - البته در وزارت خارجه یک بخش اقتصادی علی‌الظاهر هست، یعنی از سابق که بوده - باید برنامه‌ریزی کنند، فعال کنند، این هم یک مطلب است. آن چیزی که مورد اعتماد است در دیپلماسی، آن کار ثابت مسلم امضاشده‌ی قابل احتجاج است، این در مسائل ارتباطات ما با خارج از کشور مهم است که خوب باید روی این دقت کرد. البته مسئله‌ی برجام هم یکی از بخشهای سیاست خارجی است، بنده چون درباره‌ی برجام صحبت‌های زیادی کرده‌ام، نمیخواهم مجدداً بحث کنم؛ با جناب آقای دکتر روحانی رئیس جمهور محترم هم همین‌طور به‌طور تقریباً مداوم، در همین زمینه‌ها صحبت داشته‌ایم و داریم. به‌رحال در مورد برجام، آن نکته‌ای که من میخواهم بگویم این است که اولاً بدحسابی‌های طرف غربی را - یعنی بخصوص آمریکا را - به حساب بیاوریم؛ مطلقاً در صدد این نباشیم که بدحسابی طرف مقابل را و بدقلقی طرف مقابل را و خیانت طرف مقابل را یک‌جوری توجیه کنیم؛ این دارد بدحسابی میکند - الان مشخص است، آمریکایی‌ها دارند بدحسابی میکنند - این بدحسابی را به حساب بیاوریم، به این توجه کنیم. و [ثانیاً] تجربه بیاموزیم؛ اینکه حالا ممکن است که فرض کنید این دولت یا یک دولت دیگری در آمریکا یا در فلان کشور یک وعده‌ای به ما بدهد و یک حرفی بزند، به این وعده و مانند اینها هیچ نمیشود اعتماد کرد؛ مطلقاً. خیلی خوب، او وعده میدهد، شما هم یک وعده بدهید. شخصی شعر گفته بود، پیغام داد، آمد پیش خلیفه و شعرش را خواند؛ خلیفه هم گفتش که مثلاً فلان قدر طلا - صد هزار

دینار مثلاً طلا- به ایشان بدهید؛ [این مطلب را] نوشت روی کاغذ و داد به این شاعر و گفت برو بگیر؛ رفت پیش آن خزانه‌دارش، کاغذ را داد و گفت آقا صد هزار [بدهید]؛ گفت به چه مناسبت؟ گفت یک شعری گفته‌ام؛ گفت خب شعر گفته‌ای؟ تو یک شعر گفتی او خوشش آمد، او هم این را نوشت تو خوشش آمد، این به آن در؛ پاشو برو! [۸] یعنی این‌جوری است. او یک حرفی میزند، وعده‌ای می‌دهد که ما خوشمان بیاید، ما هم یک وعده‌ای بدهیم او خوشش بیاید؛ اما چیز نقدی به او ندهیم که بعد آن‌وقت در آن بمانیم که حالا او جواب خواهد داد به حساب خودش یا وام خودش را ادا خواهد کرد یا نه؛ نخیر. به‌رحال ما از کسانی که در زمینه‌ی برجام، شبانه روز واقعاً زحمت کشیدند و تلاش کردند، از آنها قدردانی نمیکنیم. بنده به برجام انتقاد دارم، ایراد دارم، این را هم گفته‌ام؛ هم به شماها گفته‌ام، هم در علن گفته‌ام؛ منتها این ایراد به طرف مقابل است، ایراد به خودی نیست، ایراد به عناصر خودمان نیست، عناصر خودمان زحمت خودشان را کشیدند و همان‌قدر که میتوانند کار کردند؛ طرف مقابل، طرف خوبی است، طرف نامردی است^۱».

- «گاهی دشمنان موانعی ایجاد میکنند. بله، عاقلانه است که انسان برود با تدبیر، این موانع را برطرف کند، اما به دشمن اطمینان نمیشود کرد؛ یک نمونه‌اش همین مذاکرات هسته‌ای و برجام است که امروز مسئولین دستگاه دیپلماسی خود ما و همان کسانی که در این مذاکرات از اول تا آخر حضور داشتند، همینها دارند میگویند آمریکا نقض عهد کرده است، آمریکا زیر ظاهر آرام و زبان چرب و نرم مسئولانش و وزیر خارجه‌اش و دیگران، از پشت دارد تخریب میکند، مانع ارتباطات اقتصادی کشور با کشورهای دیگر دنیا است؛ این را مسئولین خود برجام دارند میگویند. این حرفی است که بنده البته از یک سال پیش و یک‌سال‌ونیم پیش، مرتب تکرار کردم که به آمریکایی‌ها نمیشود اعتماد کرد - بعضی‌ها سختشان بود قبول کنند- اما امروز خود مسئولین ما [میگویند]. همین هفته‌ی گذشته، مسئولین محترم مذاکره [کننده‌ی] ما با طرفهایشان در اروپا جلسه داشتند؛ همین حرفها را مسئولین ما به آنها گفتند و آنها جواب نداشتند؛ گفتند شما این نقض عهد را کردید، این تخلف را کردید، این کاری را که باید انجام میدادید انجام ندادید، از پشت سر این جور تخریب کردید، آنها هم جوابی نداشتند بدهند؛ شش ماه هم از امضای برجام میگذرد، هیچ تأثیر محسوس و ملموسی هم در وضع معیشت مردم به وجود نیامده است؛ [درحالی‌که] خب، برجام اصلاً برای برداشتن تحریمها بود؛ برای اینکه تحریمهای ظالمانه برداشته بشود. مگر غیر از این است؟ خب برداشته نشده؛ حالا میگویند بتدریج، یواش یواش دارد درست میشود! مگر بحث سر یواش یواش بود؟ آن روز مسئولین، هم به ما میگفتند، هم به مردم میگفتند که در این مذاکرات، قرار بر این است

^۱ . بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیأت دولت ۱۳۹۵/۰۶/۰۳

که وقتی ایران تعهدات خود را انجام می‌دهد، یکبارہ همه‌ی تحریمها برداشته بشود؛ یعنی این مانعی که آمریکا سر راه ملت ایران ظالمانه و خباثت‌آمیز به وجود آورده بود، برداشته بشود؛ خب حالا شش ماه از این موعد گذشته است، برداشته نشده؛ شش ماه برای یک مملکت هشتاد میلیونی زمان کمی است؟ در این شش ماه دولت محترم کم میتوانست کار بکند اگر چنانچه این خباثت آمریکایی‌ها نبود؟ این برجام شد برای ما یک نمونه، یک تجربه. بنده سال گذشته در سخنرانی عمومی -یا سال گذشته بود یا یک‌سال‌ونیم پیش بود؛ درست یادم نیست تاریخش- (۳) گفتم برجام و این مذاکرات هسته‌ای، برای ما یک نمونه خواهد بود؛ ببینیم آمریکایی‌ها چه کار میکنند؛ اینها که حالا با زبان چرب و نرم می‌آیند، گاهی نامه مینویسند، اظهار ارادت میکنند، اظهار همراهی میکنند، در جلسات مشورتی و مذاکرات که می‌نشینند، با زبان چرب و نرم با مسئولین ایرانی صحبت میکنند، خیلی خب ببینیم در عمل چه کار میکنند. حالا معلوم شد در عمل چه کار میکنند! در ظاهر وعده میدهند، با زبان چرب و نرم حرف میزنند اما در عمل توطئه میکنند، تخریب میکنند، مانع از پیشرفت کارها میشوند؛ این شد آمریکا؛ این شد تجربه. حالا آمریکایی‌ها میگویند بیاید درباره‌ی مسائل منطقه با شما صحبت کنیم! خب، این تجربه به ما میگوید این کار برای ما سم مهلک است^۱.

- «در طول این سالها هم ما هشت سال با صدام جنگ داشتیم، آمریکایی‌ها پشت سر صدام محکم ایستادند؛ هرچه توانستند به او کمک کردند. [آمریکایی‌ها] بعد از جنگ یک جور، قبل از شروع جنگ یک جور، در دوران جنگ یک جور، تا امروز یک جور، در قضیه‌ی برجام یک جور، بعد از برجام یک جور [دشمنی کردند]. چند روز قبل از این، همین آقای مذاکره‌کننده‌ی آمریکایی (۵) صریحاً ایستاد و گفت -و در تلویزیون ما هم پخش شد- که ما بعد از برجام هم ایران را تحریم کردیم. آمریکا این است. ایستادگی ملت ایران در مقابل آمریکا ایستادگی متکی به منطق است. [پس] خطای اول این بود که میخواهند وانمود کنند مردم از روی لجاجت در مقابل آمریکا ایستاده‌اند. واقع قضیه عکس این است؛ مردم از روی منطق در مقابل آمریکا ایستاده‌اند. این تصحیح خطای اول. خطای دوم؛ فکر غلط و خطائی که این هم باز دارد به‌نحوی از سوی آمریکایی‌ها تزریق میشود و کسانی هم در داخل آن را ترویج میکنند و از اولی خطرناک‌تر است، این است که اگر ما با آمریکا سازش کنیم، مشکلات کشورمان حل خواهد شد. [این] از آن اشتباهات عجیب‌وغریب و بسیار خطرناک [است]. [میگویند] اگر ما با آمریکا سازش کردیم، مشکلات کشور حل میشود. خب، حالا ده تا دلیل میشود شمرد برای اینکه این حرف غلط است، این حرف دروغ است، این حرف فریب است. سازش با آمریکا مشکلات کشور را به‌هیچ‌وجه حل نمیکند؛ نه مشکلات اقتصادی را، نه مشکلات سیاسی را، نه مشکلات امنیتی را، نه مشکلات اخلاقی را، بلکه بدتر خواهد کرد. ده پانزده دلیل وجود دارد و میشود

^۱ . بیانات در دیدار اقدار مختلف مردم ۱۳۹۵/۰۵/۱۱

شمرده و ردیف کرد برای این قضیه؛ آخری‌اش همین قضیه‌ی برجام است. من چقدر در طول مذاکرات گفتم که اینها بدعهدند، اینها دروغگویند، اینها پای حرفشان نمی‌ایستند؛ حالا ملاحظه می‌کنید! امروز آن کسی که دارد می‌گوید آنها بدعهدند دیگر من [فقط] نیستم؛ مسئولین محترم کشور، خود مذاکره‌کنندگان ما که این‌همه زحمت کشیدند، یک سال و خرده‌ای مذاکره کردند، رفتند، نشستند، برخاستند؛ ده روز، پانزده روز، بیست روز خارج از کشور، پشت میز مذاکره با آن‌همه زحمت، عرق ریختند، زحمت کشیدند، آنها دارند می‌گویند^۱».

- «خب این دشمن است، [مگر] دشمن شاخ و دم دارد؟ از حالا نشسته‌اند، دارند برای دوران بعد از پایان برجام فکر میکنند که بعد از آن چه محدودیت‌هایی را بر ایران تحمیل کنیم - که دوران برجام به خیال آنها ده سال، دوازده سال مثلاً باید طول بکشد - از حالا دارند فکر آن وقت را میکنند که ما با ایران، آن وقت چه کار کنیم، چه بگوییم، چه جوری عمل کنیم که محدودیت ایجاد کنیم^۲».

البته این جور نیست که مسئله‌ی ما فقط مسئله‌ی اقتصاد باشد؛ همه میدانند، بنده روی مسئله‌ی فرهنگ خیلی حساسیت دارم، روی مسئله‌ی علم خیلی حساسیت دارم لکن وقتی که در زمانهای محدود اولویتها را نگاه میکنیم، مسئله‌ی اقتصاد کشور در اولویت اول قرار میگیرد؛ چون دشمن به این متوجه است؛ امروز هم همان کارها را دارند میکنند؛ این را همه توجه کنند. چه در دوره‌ی دولت قبلی آمریکا، چه در دولت فعلی آمریکا، یکی از طرفندهای دشمن این بوده است که مرتب تهدید کنند به جنگ؛ و [اینکه] گزینه‌ی نظامی روی میز است و مانند اینها. آن مسئول اروپایی هم، به مسئولین ما می‌گوید که جنگ در ایران حتمی بود؛ اگر برجام نبود، حتماً جنگ بود؛ دروغ محض! چرا می‌گویند جنگ؟ برای اینکه ذهن ما برود به جنگ [اما] جنگ واقعی چیز دیگر است؛ جنگ واقعی جنگ اقتصادی است، جنگ واقعی تحریم است، جنگ واقعی گرفتن عرصه‌های کار و فعالیت و فناوری در داخل کشور است؛ این جنگ واقعی است. ما را به جنگ نظامی متوجه میکنند تا از این جنگ غفلت کنیم؛ جنگ واقعی جنگ فرهنگی است. این‌همه تلویزیون‌های گوناگون و شبکه‌های مختلف اینترنتی مشغول کارند برای اینکه دل و ذهن جوان ما را از دین و مقدسات و عقّت و حیا و مانند اینها دور کنند؛ دارند جدی تلاش میکنند، پولها خرج میکنند برای این کار! جنگ واقعی این است. بیانات در دیدار مردم آذربایجان شرقی ۲۷/۱۱/۱۳۹۵

- «رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به تجربیات بسیار بد ملت ایران از غرب از جمله تحمیل دیکتاتوری و استبداد پهلوی، سرنگون کردن دولت ملی، و تأسیس دستگاه سرکوب وحشتناک ساواک، گفتند: بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نیز اولین تحریم‌ها، خیانت‌ها، جاسوسی‌ها، تهاجم‌های وسیع تبلیغاتی، حمایت از گروه‌های ضد انقلاب، تحمیل جنگ

^۱ . بیانات در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان ۱۳۹۵/۰۸/۱۲

^۲ . بیانات در دیدار مردم قم ۱۳۹۵/۱۰/۱۹

هشت‌ساله، حمایت همه‌جانبه از صدام، ساقط کردن هواپیمای مسافری تا بدعهدی‌ها و کارشکنی‌ها در برجام، همه از جانب غربی‌ها و به‌ویژه آمریکا بوده است. ایشان با اشاره به عملکرد بسیار بد فرانسوی‌ها و آمریکایی‌ها در قضیه‌ی برجام افزودند: در قضیه‌ی برجام ثابت شد که آمریکایی‌ها اعم از کنگره و دولت همچنان سرگرم دشمنی با ملت ایران هستند. رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: عقلانیت حکم می‌کند که با چنین دشمنی با خرد و تدبیر برخورد شود و فریب او را نخوریم و وارد میدانی که او ترسیم کرده، نشویم^۱.

پژوهش
تحری
معاونت‌سازی
صدا و ستیا

^۱ . دیدار جمعی از دانشجویان با رهبر انقلاب ۱۳۹۵/۰۴/۱۲